

Uutta luomutuotannon tuotanto- ja sitoumusehdoissa sekä tärkeitä nostoja

Innostu tiedosta

Sisältö

Annin osuus:

- Luomuvalvonnassa uusia asioita
- Lisäysaineistosta ja luvista
- Muutoksia ja nostoja luomukotieläintuotannossa

Saaran osuus:

- Mukautettavat luomusitoumukset
- Uudet luomusitoumusehdot ja arvioidut korvaustasot

Ruokaviraston uusi luomusuunnitelmapohja

- **Kasvintuotanto** (doc) (uudistettu 10.3.2023)
 - Tätä mallipohjaa voi käyttää laadittaessa luomutoimijoilta vaadittavia toiminnan kuvauksia eli luomusuunnitelmia
- <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet/>
- Luomun lomakkeet ja ohjeet- sivulta otsikon "Luomusuunnitelma" alta löytyy uusi pohja word-tiedostona
- Ei ole pakko tehdä kokonaan uutta, vaan verrata omaa nykyistä ja katsoa, että vaadittavat asiat löytyy, sen osalta, mikä koskee omaa toimintaa

Uutta luomutarkastuksella: massatase ja jäljitettävyys

- Jokaisella vuosittaisella luomutarkastuksella tarkistetaan toimijalta massatase ja yhdestä tuotteesta/erästä jäljitettävyys
- Massatase tarkoittaa sitä, että katsotaan varastokirjanpito, jossa on otettu huomioon esim. hävikki tai arviointivirhe ja taseet oikaistaan vuosittain kohdilleen kirjanpidossa

Uutta: viljavuuskasvi viljelykierrossa

- 30% palkokasvivaatimus viljelykierrossa säilyy entisellään
- Uutena maan viljavuutta ylläpitävä kasvi pääkasvina, vähintään 50% viljelykierron vuosista pää/väli/kerääjäkasvina

Uutta lisäysaineiston osalta: Kansallinen luettelo

- Kansallinen luettelo julkaistu 31.1.2023, voimassa 31.1.2024 saakka
- <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/luomutilat/siemenet-ja-taimet/kansallinen-luettelo-2023-paatos.pdf>
- Kansalliseen luetteloon merkityille lajeille ei voi saada poikkeuslupaa (pl. uuden lisäysaineiston tuotanto esim. kantasiemen tai tilan oman siemenen tuotanto)
- Tänä vuonna herne, timotei ja puna-apila tietyin poikkeuksin
- Vuodelle 2024 arvioidaan, että kansallisessa luettelossa voisi olla näiden lisäksi rehuohra (ei mallasohra) ja kevättrypsi

Yleinen lupa

- Voimassa koko vuoden 1.2.2023 alkaen (päivitys 1.3.2023)
- Uutta se, että luomutoimija on ilmoitettava yleisellä luvalla käytetystä tavanomaisesta lisäysaineistosta ELY:yn vuoden loppuun mennessä
- V. 2022 osalta ilmoitusaikaa tämä kevät, RV ei ole vielä kertonut tapaa, tiedotamme luomuviestissä, kun tiedämme lisää

Siemenlupien hakeminen

- 15.4 mennessä
- Touko-palvelu: <https://touko.ruokavirasto.fi/login>
- Touko-palvelun kautta jätetty hakemus on edullisempi kuin paperilla/sähköpostilla toimitettu, mutta nekin edelleen käy
- Muista perustelut, kpl/kg määrät ja jos on kyse seoksesta, seoksen tarkat suhteet ja ovatko komponentit luomua vai tavanomaista

Siemenluvista

- Poikkeusmahdollisuudet tavanomaisen lisäysaineiston käyttöön luomutuotannossa päättyvät lainsäädännön mukaan 31.12.2036
- Siemenlupien myöntämisperusteet on tiukentuneet: huomioikaa erityisesti esim. seoksia käyttäessä, jos mukana tavanomaisia komponentteja -> välttämättä seuraavana vuonna lupaa ei voida myöntää vanhalle varastolle automaattisesti (olipa kyseessä seos tai erilliset siemenet)

Siirtymävaiheen lyhennykset

- Maksullinen
- Voi hakea, kuten aiemminkin, mutta osa sv-lyhennyksistä vaatii alueen tarkastuskäynnin:
- "tukivalvottu ala" -> kirjallinen selvitys riittää (lohkokortit) hakemuksen ratkaisemiseksi
- "muu luomukelpoinen ala" -> käytävä katsomassa alue paikan päällä (esim. raiviot, metsälaitumet, entiset peltoalueet tms, jos eivät ole olleet tukivalvonnassa)

Muutoksia luomukotieläintuotannossa

- Kasvinsyöjien ruokinnassa rehuomavaraisuus 60% -> 70% 1.1.2024 alkaen, voidaan laskea myös yhteistyötilat mukaan
- SV2 rehua voi olla max 25% päiväannoksesta
- Selvitä, soveltuuko kivennäinen luomuun ennen sen käytön aloittamista
- Lääkkeiden varoaika **aina 48h** (myös 0 varoajalliset)
- Eläinluvut uudistuivat edellisvuonna: onhan uusi nupoutuslupa haettu?
- Sarven sahaus oma lupa, aina eläintunnistekohtainen!

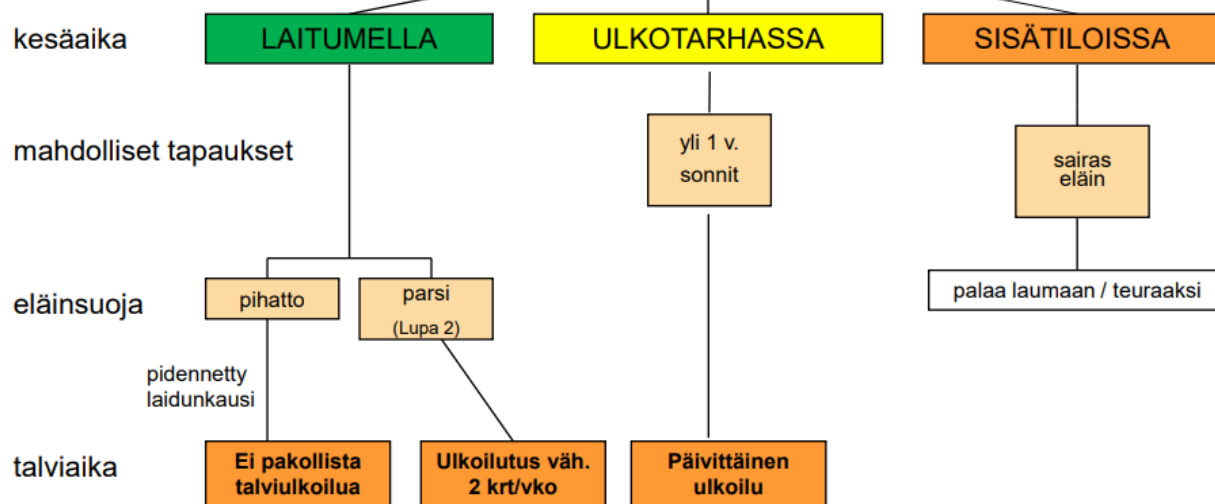
Muistutuksena: laidunnus ja ulkoilu

- Laidunkaudella aina oltava mahdollisuus päästä ulos (vaikka ruokinta järjestettäisiin karjasuojassa)
- Vähintään 3,5kk laidunnus Pohjois-Savon alueella
- Laidunkaudella EI voi pitää sisätiloissa ns. loppulihotuksessa (esim. 1-vuotiaat sonnit oltava ulkona)
- Jos eläintä joudutaan pitämään jonkin muun syyn kuin sairastumisen takia laidunkaudella sisällä sairaskarsinassa, ilmoitus ELY:yn (vapaamuotoisella sähköpostilla) ja merkintä omaan kirjanpitoon ja heti kun mahdollista, eläin on palautettava takaisin laitumelle

NAUTOJEN ULKOILU

1.1.2022 alkaen

Sitoumuksen mukauttaminen ja päättäminen

2020, 2021 ja 2022 annetut sitoumukset

Sitoumuksen mukauttaminen tai päättäminen

- Koskee **VAIN** 2020,2021 tai 2022 annettuja sitoumuksia
 - Uusia toimijoita
 - Yli 5 ha lisäaloja lisänneitä
- Kirjallinen ilmoitus 30.4.2023 mennessä alueesi ELY-keskukselle
 - Sähköposti
 - Kirje

Vaihtoehto 1

Sitoumuksen päättäminen + uusi

- Luovun voimassa olevasta sitoumuksesta
 - Ei takaisinperintää tai tukiseuraamuksia
- Annan uuden sitoumuksen päätukihaun yhteydessä
- Varmistat sitoumuksen koko sitoumus kaudeksi sekä mahdollisille jatkovuosille.

Vaihtoehto 2. Sitoumuksen mukauttaminen

- Vanha sitoumuskausi säilyy
- Sitoudut noudattamaan sitoumuskautesi loppuun saakka voimassa olevia:
 - Sitoumusehtoja
 - Lainsäädäntöä
 - Vähimmäisvaatimuksia
- Sitoumuksen jatkaminen mahdollista
 - Valtion talousarvion määrärahatilanteesta riippuen

Vaihtoehto 3.

Sitoumuksen päättäminen

- Sitoumus päättyy 30.4.2023
- Ei takaisinperintää
 - Syy muuttuneet tukiehdot
- Luomuvalvonnasta voi erota aikaisintaan 30.4.2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Luomusitoumuksen muutokset

Uudet ja muuttuvat asiat

- Täydentäväkoulutus tai neuvontapäivä
- Myyntikasvivaatimus
- Eläinsitoumuksen vähimmäiseläinyksikkö määrä
- Osittainen luomusitoumus
- Sitoumuksen mukauttaminen tai päättäminen
- Sähköinen haku (ei paperista hakua)

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

- Sitoumusvuosi 1.5.-30.4.
- Sitoumuskausi viisivuotta (1.5.2023-30.04.2028)
- Kolme erilaista sitoumustyyppiä
 - Koko tila:
 - Kasvituotannon sitoumus
 - Eläintuotannon sitoumus
 - Osittainen, osalle tilan lohkoista
 - Avomaa vihannekset
- Edellyttää luomuvalvontaan kuulumisen
- Yleiset ehdot tulee täytyä (aktiiviviljelijä, pinta-ala, ikä, luomukoulutus)

Vähimmäisvaatimukset

- Luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtojen noudattaminen
 - Valvontajärjestelmään kuulumisen (kuuluttava koko sitoumuskauden ajan)
- Lisäksi tulee noudattaa mm.
 - Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia
 - Integroidun torjunnan yleisiä periaatteita
 - Lannoitelakia
 - Eläinsuojelulakia
 - Eräiden maa- ja puutarhataloudesta olevien päästöjen vähentäminen
 - Eläinlaji kohtaisesti suojelusta annettuja asetuksia

Lohkojen vaatimukset

- Vähimmäisalat
 - Puutarha ja vihannes 1 ha
 - Peltoviljely min 5 ha
 - Kasvulohko 0,01 ha
- Sitoumusta ei voi antaa
 - Ruokohelpi energiantuotantoon tai kasvualustaksi (ei viljelykiertoa)
 - Kosteaviljelyalasta (ei viljelykiertoa)
 - Maankäyttölaji muu kuin pelto
 - Tukikelvoton pelto
 - Yhteiskäyttölohkosta tavanomaisen viljelijän kanssa
- Sitoumuksen ulkopuolelle jääviä lohkoja on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon tuotantosääntöjen mukaisesti (III-luku)
 - Poikkeus kasvihuonetuotanto, jossa viljelyssä eri kasvilajeja tai –lajikkeita, kun avomaalla

Luomusitoumus ja muut tuet

- Ympäristösitoumuksesta **EI** saa valita
 - Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelu menetelmiä, lukuun ottamatta orgaanisen katteen käyttö
- Ekojärjestelmätuki luonnonhoitonurmet ja monimuotoisuuskasvit **EI** saa valita
 - Viherlannoitusnurmet (voi kuitenkin ilmoittaa viljeltävän max.3 vuotta peräkkäin)
- Eläinten hyvinvointikorvaus **EI** saa valita
 - Nautatilat
 - Nuorkarjalaidunnus
 - Emo- ja lypsylehmien laidunnus
 - Nautojen ulkoilu
 - Lammas- ja vuohitilat
 - Lampaiden ja vuohien laidunnus

Myyntikasvivaatimus

- Viljeltävä vuosittain vähintään 30 % sitoumusalasta (ohittanut siirtymävaiheen)
- Avomaavihannesten viljelyssä ala kerrotaan kahdella
- Myyntikasveja mm.
 - Viljat (keltatuleentumis-asteen jälkeen korjatut)
 - Monivuotiset puutarhakasvit
 - Vihannekset
 - Tarkempi listaus saatavilla asetuksen liitteenä säädös nro 80 / 2023
- Ei myyntikasveja:
 - Ennen tuleentumista korjatut viljat, palkoviljat sekä näiden seoskasvustot
 - Tarhaherne, kun ei sopimusta teollisesta tuotannosta
 - Sertifioimaton nurmikasvien siemen tuotanto

Myyntikasvi ”vapautus”

- Ei tarvitse noudattaa jos;
 - Tilalla on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja tila käyttää vähintään 50 % sitoumusalasta oman karjan rehun tuotantoon
TAI
 - Tilalla on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan kanssa yhteistyösopimus kirjallinen sopimus jossa määritetty vastaanottavan tilan rehuntarve

Osittainen tilan luomusitoumus (avomaan vihannekset)

- Osittaisen sitoumuksen voi antaa kun;
 - Korvauskelpoinen ala
 - Vuosittain avomaa vihanneksia vähintään 1 ha
 - Muiden, kun avomaavihannesten viljely edellyttää
 - Rinnakkaisviljelylupa
 - Tuotanto järjestetty tuotantoyksiköihin siten, että tavanomainen kasvi on eri, kun luomu
- Myyntikasvivaatimus (koskee myös osittaista sitoumusta)
 - Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää määrää kaksinkertaisesti
- Maksaminen
 - Avomaavihanneksia viljelyssä vähintään 1 ha
 - Alle 1ha ala ei makseta, mutta sitoumus pysyy voimassa

Luomu kotieläintuotanto 1/2

- Korvausta maksetaan sitoumuksen hehtaarien mukaan
 - 0,5 ey/ha täyttyy
 - Hallinnassa vähintään keskimäärin 5 eläinyksikköä per sitoumusvuosi
- Voi olla myös muuta, kun luonnonmukaista tuotantoa
 - eri eläinlaji
 - hoitojärjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti

Luomu kotieläintuotanto 2/2

- **Eläinmäärän laskeminen**
 - Keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana
 - Eläinmäärä otetaan huomioon sitoumuskauden alusta lähtien
 - Laskennan perusteena olevaa eläinlajia voi muuttaa sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.
 - Huomioidaan rekisterissä olevat eläimet
 - Siipikarjasta ilmoitettava

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

Tuotanto	€/ha
Kasvintuotanto	160
Kasvintuotanto + kotieläintuotanto	160 +130
Avomaa vihannestuotanto	590

* Eläinkorotus maksetaan siltä osin, kun 0,5ye/ha täyttyy

■ Korvausta ei makseta

- Puuvartisten energiakasvien alasta
- Muun hampun kuin EU kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- Suojavyöhykelohkoista
- Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista
- Kasvimaasta

Sitoumuksen antaminen

- Päätukihaku
- Vipu-palvelussa
15.6.2023 mennessä
- Haettavat tuet →
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus →
Luomu ja sopimukset välilehti →
Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta

Sitoumuksen antaminen

Sitoumustyyppin valinta

- Kasvituotannonsitoumus
- Eläintuotannonsitoumus
- Osittainen sitoumus
 - Eläinlajit, jos haetaan eläinsitoumusta

Sitoumustyyppin lisätieto

- Myyntikasvivaatimus, kaikki tilan lohkot
- Rehuntuotantosopimus (luomukotieläintilan sitoumuksen antaneen tilan kanssa)
- Avomaa vihannekset, osa tilan lohkoista

Liitteet

- Koulutustodistus
- Yhteistyösopimus rehuntuotannosta

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Sitoumustyyppi Sitoumuksen haettavat peruslohkot

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantehtoja.

Sitoumustyyppi*

Kasvituotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto*

myyntikasvivaatimus, kaikki tilan lohkot

rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa, kaikki tilan lohkot

Sopimus_rehuntuotanto.pdf
Rehuntuotantosopimus

[+ Lisää rehuntuotantosopimus](#)

avomaa vihannekset, osa tilan lohkoista

Luonnonmukaisen tuotannon peruskurssi

Lisää luomukurssi todistus, jos sinulla ei ole ollut luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta vuosina 2015-2022.

[+ Lisää kurssitodistus](#)

Pakollinen kenttä *

Peruuta Seuraava

Luonnos

Sitoumuksen antaminen

- Sitoumukseen haettavat peruslohkot
 - Sitoumuksen antajan hallinnassa
 - Korvauskelpoinen peruslohko
 - Maankäyttölaji Pelto
- Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät peruslohkot
 - Pysyvän nurmen ala, maankäyttölaji ei pelto
 - Myyntikasvien tuottaminen vaikeaa
 - Ei voida noudattaa viljelykiertoa
 - Poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana

Tarkempi Vipu-ohje julkaistaan myöhemmin

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

✓ Sitoumustyyppi ○ Sitoumukseen haettavat peruslohkot

📘 Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudu noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi
Kasvintuotannon sitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto
✓ rehuntuotantosopimus tehty luomukoteliänsitoumuksen tehneen tilan kanssa (ajanjaksolle 1.5.2023-30.4.2028)
[Sopimus_rehuntuotanto.pdf](#)
Rehuntuotantosopimus

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☒	0910036418	Tryvik 2	1,20	Kyllä
☒	0910036620	Krock	2,25	Kyllä
☒	0910036418	Örnäs	1,20	Kyllä
☒	0910036620	Skalen	2,20	Kyllä

Sitoumukseen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☐	0910036418	Fjälltop	1,20	Ei

Peruuta Tallenna

Luonnos

Sitoumuskauden aikana 1/2

- Valtion talousarvion määräraha tilanteesta riippuen
 - Sitoumukselle voi lisätä
 - Pinta-alaa, ei enää uusia/korvaavia sitoumuksia
 - Eläinlajin
 - Antaa uuden sitoumuksen
 - Vaihtaa eläinlajia
- Sitoumuksen voi
 - Vaihtaa alan jolle siirretty korvauskelpoisuus
 - Lisätä alan joka on poistettu maatalouskäytöstä 2023 → palannut maatalouskäyttöön
 - Liittää lohkoja jotka ovat olleet toisen viljelijän luomusitoumuksella edellisenä vuonna

Sitomuskauden aikana 2/2

■ Lisäkoulutusvaatimus

- Yhden päivän pituinen koulutus
 - Sitomusehdot
 - Luonnonmukaisen tuotannon viljelytoimenpiteet
- Luomuneuvonta
 - Neuvo-järjestelmän mukainen
 - Koskee luonnonmukaisen tuotannon
 - Viljelytoimenpiteitä
 - Sitomusehtoja
 - Alustavan tiedon mukaan vähimmäiskesto 3 tuntia

Sitomuskauden käynnistyttyä, ei aikaisemmin

Sitoumuksen päättäminen

- Sitoumuksen siirto / Alan poistuminen (ei takaisinperintää luopujalle, kun hallinta päättyy)
 - Koko tilan tai osan tilan siirto
 - Saman tilan osalliselle
 - Toiselle tilalle
 - Tulee täyttää sitoumuksen vaatimukset
 - Voi jatkaa noudattamista
 - Luopua sitoumuksesta
- Ylivoimainen este (ei takaisinperintää)
- Siirtyminen tavanomaiseen aiheuttaa takaisinperinnän

Yhteystiedot

Yhteispostilaatikko: luomu.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Tätä kannattaa käyttää, niin esim. Poissaolojen takia asiat tulee käsitellyiksi, paitsi jos on erityisesti asiaa tietyille henkilölle

Hakemukset: kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Lisäysaineistohakemukset: touko.ruokavirasto.fi

Luomusitoumukset Saara Markkanen p. 0295 026 076

Luomuvalvonta Anni Markkanen p. 0295 016 605

etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

**Tilaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen luomuviesti-
uutiskirje:** [https://ely-
pos.viestitys.fi/contacts/subscribe/ely/510](https://ely-pos.viestitys.fi/contacts/subscribe/ely/510)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Tilaa Pohjois-Savon Luomuviesti-utiskirje sähköpostiisi!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

